

UGOVOR

IZMEĐU SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE O IZBJEGAVANJU DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA U ODNOSU NA POREZE NA DOHODAK I NA IMOVINU

(„Službeni list SFRJ-Međunarodni ugovori“, broj
12/88)

Član 1.

LICA NA KOJA SE PRIMJENJUJE UGOVOR

Ovaj ugovor primjenjuje se na lica koja su rezidenti
jedne ili obje države ugovornice.

Član 2.

POREZI NA KOJE SE PRIMJENJUJE UGOVOR

1. Ovaj ugovor primjenjuje se na poreze na
dohodak i na imovinu koje zavodi država ugovornica
ili njene društveno-političke zajednice, nezavisno od
načina na koji se plaćaju.

2. Porezima na dohodak i na imovinu smatraju se
svi porezi koji se zavode na ukupan dohodak, na
ukupnu imovinu ili na dijelove dohotka ili imovine,
uključujući poreze na prihode od otuđenja
pokretnosti ili nepokretnosti, poreze na ukupne
iznose ličnih dohodaka koje isplaćuju preduzeća,
kao i poreze na prirast imovine.

3. Porezi na koje se primjenjuje ovaj ugovor su:

- a) u Jugoslaviji:
  - (i) porez iz dohotka;
  - (ii) porez iz ličnog dohotka radnika;
  - (iii) porez iz ličnog dohotka od poljoprivredne
djelatnosti;
  - (iv) porez iz ličnog dohotka od privredne
djelatnosti;
  - (v) porez iz ličnog dohotka od profesionalne
djelatnosti;
  - (vi) porez iz naknada od autorskih prava,
patenata i tehničkih unaprjeđenja;
  - (vii) porez na prihod od imovine i imovinskih
prava;
  - (viii) porez na imovinu;

- (ix) porez na ukupan prihod građana;
- (x) porez iz dohotka stranog lica od privredne i
profesionalne djelatnosti;
- (xi) porez na dobit stranog lica po osnovu
ulaganja sredstava u domaću organizaciju
udruženog rada;
- (xii) porez na prihod ostvaren od prevoznicičke
djelatnosti stranog lica koje nema
predstavništvo na teritoriji Socijalističke
Federativne Republike Jugoslavije

(u daljem tekstu: "jugoslavenski porez");

b) u Saveznoj Republici Njemačkoj:

- (i) porez na dohodak;
- (ii) korporacijski porez;
- (iii) porez na imovinu;
- (iv) porez od poslovanja.

(u daljem tekstu: "njemački porez").

4. Ugovor se primjenjuje na iste ili suštinski slične
poreze koji se poslije dana potpisivanja ovog
ugovora zavedu pored ili umjesto postojećih poreza.
Nadležni organi država ugovornica saopštavaju
jedni drugima suštinske promjene izvršene u
njihovim poreskim zakonima.

Član 3.

OPŠTE DEFINICIJE

1. Za potrebe ovog ugovora:

- a) izrazi "država ugovornica" i "druga država
ugovornica" označavaju Socijalističku
Federativnu Republiku Jugoslaviju ili Saveznu
Republiku Njemačku, zavisno od smisla ovog
ugovora, i, ako su upotrijebljeni u geografskom
smislu, teritoriju odnosno države ugovornice
kao i područja mora, morsko dno i podmorje,
koji se graniče teritorijalnim morem ove države
ugovornice ako ova država ugovornica ima na
njima suverena prava i jurisdikciju u skladu sa
svojim nacionalnim zakonodavstvom i
međunarodnim pravom;
- b) izraz "Jugoslavija" označava Socijalističku
Federativnu Republiku Jugoslaviju;
- c) izraz "lice" označava:
  - (i) u slučaju Jugoslavije - fizičko i pravno
lice, obuhvaćajući i društva;

- (ii) u slučaju Savezne Republike Njemačke - fizičko lice i društvo;
- d) izraz: "društvo" označava:
- (i) u slučaju Jugoslavije organizaciju - udruženog rada i drugo pravno lice podložno oporezivanju;
  - (ii) u slučaju Savezne Republike Njemačke - pravno lice ili lice koje se smatra pravnim licem za potrebe oporezivanja;
- e) izrazi "preduzeće države ugovornice" i "preduzeće druge države ugovornice" označavaju, zavisno od smisla: u slučaju Savezne Republike Njemačke - preduzeće kojim rukovodi rezident Savezne Republike Njemačke, a u slučaju Jugoslavije - organizaciju udruženog rada i drugu samoupravnu organizaciju ili zajednicu, radne ljude koji ličnim radom samostalno obavljaju djelatnost i preduzeće osnovano u skladu sa zakonima Jugoslavije kojim rukovodi rezident Jugoslavije;
- f) izraz "međunarodni saobraćaj" označava prevoz brodom ili vazduhoplovom koji obavlja preduzeće čije se sjedište stvarne uprave nalazi u državi ugovornici, osim ako se brod ili vazduhoplov koristi isključivo između mjesta u drugoj državi ugovornici;
- g) izraz "nadležan organ" označava:
- (i) u slučaju Savezne Republike Njemačke - Savezno ministarstvo za finansije;
  - (ii) u slučaju Jugoslavije - Savezni sekretarijat za finansije, odnosno njegovog ovlaštenog predstavnika.

2. Kad država ugovornica primjenjuje ovaj ugovor, svaki izraz koji nije definisan Ugovorom ima značenje prema zakonu te države koji se odnosi na poreze na koje se ovaj ugovor primjenjuje.

Član 4.

REZIDENT

1. U smislu ovog ugovora, izraz "rezident države ugovornice" označava lice koje u državi ugovornici, prema zakonu te države, podliježe oporezivanju po osnovu svog prebivališta, boravišta, sjedišta uprave ili bilo kog drugog obilježja slične prirode.
2. Ako je prema odredbama stava 1. ovog člana fizičko lice rezident obje države ugovornice, njegov se status određuje na sljedeći način:
  - a) smatra se da je rezident države u kojoj ima stalno mjesto stanovanja. Ako ima stalno mjesto

stanovanja u obje države, smatra se da je rezident države sa kojom su njegove lične i ekonomske veze tješnje (središte životnih interesa);

- b) ako ne može da se odredi u kojoj državi ugovornici ima središte životnih interesa ili ako ni u jednoj državi nema stalno mjesto stanovanja, smatra se da je rezident države u kojoj ima uobičajeno mjesto stanovanja;
  - c) ako ima uobičajeno mjesto stanovanja u obje države ili ga nema ni u jednoj od njih, nadležni organi država ugovornica riješiće pitanje sporazumno.
3. Ako je prema odredbama stava 1 ovog člana lice, osim fizičkog, rezident obje države ugovornice, smatra se da je rezident države u kojoj se nalazi njegovo sjedište stvarne uprave.

Član 5.

STALNA POSLOVNA JEDINICA

1. Izraz "stalna poslovna jedinica" za potrebe ovog ugovora, označava mjesto poslovanja preko koga se poslovanje preduzeća potpuno ili djelomično obavlja.
2. Pod izrazom "stalna poslovna jedinica" podrazumijeva se naročito:
  - a) sjedište uprave;
  - b) filijala;
  - c) poslovnica;
  - d) fabrika;
  - e) radionica;
  - f) rudnik, izvor nafte ili gasa, kamenolom ili drugo mjesto iskorištavanja prirodnih bogatstava.
3. Gradilište ili građevinski ili instalacioni radovi čine stalnu poslovnu jedinicu samo ako traju duže od dvanaest mjeseci.
4. Izuzetno od odredaba st. 1., 2. i 3. ovog člana, pod izrazom "stalna poslovna jedinica" ne podrazumijeva se:
  - a) korištenje objekata i opreme isključivo u svrhu uskladištenja, izlaganja ili isporuke dobara ili robe koji pripadaju preduzeću;
  - b) održavanje zalihe dobara ili robe koja pripada preduzeću isključivo u svrhu uskladištenja, izlaganja ili isporuke;
  - c) održavanje zalihe dobara ili robe koja pripada preduzeću isključivo sa svrhom da je drugo preduzeće preradi;

- d) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu kupovine dobara ili robe ili pribavljanja obavještenja za preduzeće;
- e) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu reklamiranja, pružanja obavještenja, naučnog istraživanja ili sličnih djelatnosti koje imaju pripremni ili pomoćni karakter za preduzeće;
- f) održavanje stalnog mjesta poslovanja isključivo u svrhu djelatnosti navedenih u podstavovima od a) do d), u bilo kojoj kombinaciji, pod uslovom da je ukupna djelatnost stalnog mjesta poslovanja koja nastaje iz ove kombinacije pripremnog ili pomoćnog karaktera.

imovina nalazi. Pomorski i riječni brodovi i vazduhoplovi ne smatraju se nepokretnostima.

- 3. Odredbe stava 1. ovog člana primjenjuju se i na dohodak koji se ostvari od neposrednog korištenja, iznajmljivanja ili drugog načina korištenja nepokretnosti.
- 4. Odredbe st. 1. i 3. ovog člana primjenjuju se i na dohodak od nepokretnosti preduzeća i na dohodak od nepokretnosti koja se koristi za obavljanje samostalnih ličnih djelatnosti.

Član 7.

DOHODAK OD POSLOVANJA

- 5. Izuzetno od odredaba st. 1. i 2. ovog člana, ako lice - osim zastupnika sa samostalnim statusom na koga se primjenjuje stav 6. ovog člana radi u ime preduzeća i ima i uobičajeno koristi u državi ugovornici ovlaštenje da zaključuje ugovore u ime preduzeća, smatra se da to preduzeće ima stalnu poslovnu jedinicu u toj državi u odnosu na djelatnosti koje to lice obavlja za preduzeće osim ako su djelatnosti tog lica ograničene na djelatnosti navedene u stavu 4. koje, ako bi se obavljale preko stalnog mjesta poslovanja, ne bi to stalno mjesto poslovanja činile stalnom poslovnom jedinicom prema odredbama tog stava.
- 6. Ne smatra se da preduzeće države ugovornice ima stalnu poslovnu jedinicu u drugoj državi ugovornici samo zato što u toj drugoj državi obavlja svoje poslove preko posrednika, generalnog komisionog zastupnika ili drugog predstavnika sa samostalnim statusom, ako ta lica djeluju u okviru svoje redovne poslovne djelatnosti.
- 7. Činjenica da društvo koje je rezident države ugovornice kontroliše ili je pod kontrolom društva koje je rezident druge države ugovornice ili koje obavlja poslovanje u toj drugoj državi (bilo preko stalne poslovne jedinice ili na drugi način), sama po sebi nije dovoljna da se jedno društvo smatra stalnom poslovnom jedinicom drugog društva.

Član 6.

DOHODAK OD NEPOKRETNOSTI

- 1. Dohodak koji rezident države ugovornice ostvari od nepokretnosti (uključujući dohodak od poljoprivrede ili šumarstva) koja se nalazi u drugoj državi ugovornici može se oporezivati u toj drugoj državi.
- 2. Izraz "nepokretnost" ima značenje prema zakonu države ugovornice u kojoj se navedena

- 1. Dohodak preduzeća države ugovornice oporezuje se samo u toj državi, osim ako preduzeće obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi. Ako preduzeće obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice, dohodak preduzeća može se oporezivati u toj drugoj državi, ali samo do iznosa koji se pripisuje toj stalnoj poslovnoj jedinici.
- 2. U skladu s odredbama stava 3. ovog člana, ako preduzeće države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi, u svakoj državi ugovornici toj stalnoj poslovnoj jedinici pripisuje se dohodak koji bi mogla ostvariti da je bila odvojeno i posebno preduzeće koje se bavi istim ili sličnim djelatnostima pod istim ili sličnim uslovima i da je poslovala potpuno samostalno sa preduzećem čija je stalna poslovna jedinica.
- 3. Pri određivanju dohotka stalne poslovne jedinice, kao odbici priznaju se troškovi koji su učinjeni za potrebe stalne poslovne jedinice, uključujući i izvršne i opšte administrativne troškove tako učinjene u državi u kojoj se stalna poslovna jedinica nalazi ili na drugom mjestu.
- 4. Ako je uobičajeno da se u državi ugovornici dohodak koji se pripisuje stalnoj poslovnoj jedinici određuje na osnovu raspodjele ukupnih dohodaka preduzeća na njegove posebne dijelove, rješenje iz stava 2 ovog člana ne sprječava tu državu ugovornicu da takvom uobičajenom raspodjelom odredi dohodak koji se oporezuje. Usvojeni metod raspodjele treba da bude takav da rezultat bude u skladu s načelima koja su sadržana u ovom članu.
- 5. Stalnoj poslovnoj jedinici ne pripisuje se dohodak ako ta stalna poslovna jedinica samo kupuje dobra ili robe za preduzeće.
- 6. Za potrebe prethodnih stavova, dohodak koji se pripisuje stalnoj poslovnoj jedinici određuje se

istom metodom iz godine u godinu, osim ako postoji opravdan i dovoljan razlog da se postupi drukčije.

7. Ako dohodak obuhvata i dijelove dohotka koji su na poseban način regulisani u drugim članovima ovog ugovora, odredbe ovog člana ne utiču na odredbe tih članova.

Član 8.

OPOREZIVANJE DOBITI OD ULAGANJA U JUGOSLOVENSKU ORGANIZACIJU UDRUŽENOG RADA

Dobit koju ostvari rezident Savezne Republike Njemačke po osnovu svog ulaganja u jugoslovensku organizaciju udruženog rada može se oporezivati u Jugoslaviji. Tako razrezan porez ne može biti veći od 15 posto od te dobiti.

Član 9.

POMORSKI SAOBRAĆAJ, SAOBRAĆAJ NA UNUTRAŠNJIM PLOVNIM PUTEVIMA I VAZDUŠNI SAOBRAĆAJ

1. Dohodak od korištenja brodova ili vazduhoplova u međunarodnom saobraćaju oporezuje se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sjedište stvarne uprave preduzeća.
2. Dohodak od korištenja riječnih brodova u saobraćaju na unutrašnjim plovnim putevima oporezuje se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sjedište stvarne uprave preduzeća.
3. Ako se sjedište stvarne uprave preduzeća koje se bavi pomorskim saobraćajem nalazi na pomorskom brodu, smatra se da se to sjedište nalazi u državi ugovornici u kojoj se nalazi matična luka pomorskog broda ili, ako nema matične luke, u državi ugovornici čiji je rezident korisnik pomorskog broda.
4. Odredbe st. 1 i 2 ovog člana primjenjuju se i na dohodak od učešća u pulu, zajedničkom poslovanju ili međunarodnoj poslovnoj agenciji.

Član 10.

UDRUŽENA PREDUZEĆA

Ako:

- a) preduzeće države ugovornice učestvuje neposredno ili posredno u upravljanju, kontroli ili imovini preduzeća druge države ugovornice, ili
- b) ista lica učestvuju neposredno ili posredno u upravljanju, kontroli ili imovini preduzeća države ugovornice i preduzeća druge države ugovornice, i ako su i u jednom i u drugom slučaju između ta dva preduzeća u njihovim trgovinskim ili finansijskim odnosima stvoreni ili nametnuti uslovi različiti od uslova koji bi bili stvoreni između samostalnih preduzeća, dohoci koji bi bez tih uslova nastali za jedno od preduzeća, ali zbog tih uslova nisu nastali, mogu se unijeti u dohodak tog preduzeća i shodno tome oporezivati.

Član 11.

DIVIDENDE

1. Dividende koje je isplatilo društvo rezident Savezne Republike Njemačke rezidentu Jugoslavije mogu se oporezivati u Saveznoj Republici Njemačkoj. Tako razrezan porez ne može biti veći od 15 posto od bruto iznosa dividendi. Ovaj stav ne utiče na oporezivanje dohodaka društva iz kojih se dividende isplaćuju.
2. Izraz "dividende", kako je upotrijebljen u ovom članu, označava:
  - a) dividende na akcije, obuhvatajući i dohodak od akcija, "jonissance" akcija ili "jouissance" prava, rudarskih akcija, osnivačkih akcija ili drugih prava koja nisu potraživanja a učestvuju u dohocima;
  - b) drugi dohodak koji je poreski izjednačen sa dohotkom od akcija prema zakonima Savezne Republike Njemačke čiji je rezident društvo koje vrši raspodjelu, kao i dohodak koji ostvari pasivni partner iz svog takvog učešća u raspodjele uz potvrde investicionog trusta.
3. Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne primjenjuju se ako stvarni korisnik dividendi - rezident Jugoslavije obavlja poslovanje u Saveznoj Republici Njemačkoj preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi, ili obavlja u Saveznoj Republici Njemačkoj samostalne lične djelatnosti iz stalne baze koja se u njoj nalazi, a učešće na osnovu koga se dividende isplaćuju povezano je sa stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom slučaju se primjenjuju, prema potrebi, odredbe čl. 7 i 15 ovog ugovora.

4. Ako, zbog posebnog odnosa između platioca i stvarnog korisnika ili između njih i nekog drugog lica, iznos kamate, imajući u vidu potraživanje za koje se ona plaća, prelazi iznos koji bi bio ugovoren između platioca i stvarnog korisnika, odredbe ovog člana primjenjuju se samo na iznos koji bi bio ugovoren da takvog odnosa nema. U tom slučaju, višak plaćenog iznosa oporezuje se saglasno zakonima svake države ugovornice, imajući u vidu ostale odredbe ovog ugovora.
3. Izraz "autorske naknade", kako je upotrijebljen u ovom članu, označava plaćanja bilo koje vrste koja su primljena kao naknada za korištenje ili za pravo korištenja autorskog prava na književno, umjetničko ili naučno djelo, uključujući bioskopske filmove i filmove ili trake za televiziju ili radio, kao i za korištenje ili za pravo korištenja patenta, zaštitnog znaka, nacrtu ili modela, plana, tajne formule ili postupka, ili za korištenje ili pravo korištenja industrijske, komercijalne ili naučne opreme, ili za obavještenja koja se odnose na industrijska, komercijalna ili naučna iskustva.

Član 12.

KAMATA

1. Kamata koja nastaje u državi ugovornici i isplaćena je rezidentu druge države ugovornice oporezuje se samo u toj drugoj državi, ako je taj rezident stvarni korisnik kamate.
2. Izraz "kamata" upotrijebljen u ovom članu označava dohodak od potraživanja svake vrste, nezavisno od toga da li su obezbijeđena zalogom i da li se na osnovu njih stiče pravo na učestvovanje u dobiti dužnika, a naročito dohodak od državnih hartija od vrijednosti i dohodak od obveznica ili obligacija, obuhvatajući i premije i nagrade po osnovu hartija od vrijednosti, obveznica ili obligacija. Kazna za prekoračenje roka plaćanja ne smatra se kamatom u smislu ovog člana.
3. Odredbe stava 1. ovog člana ne primjenjuju se ako stvarni korisnik kamate - rezident države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici u kojoj kamata nastaje, preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi u toj državi, ili obavlja u toj drugoj državi samostalne lične djelatnosti iz stalne baze koja se nalazi u toj državi, a potraživanje na koje se plaća kamata je neposredno povezano s tom stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom slučaju se primjenjuju, prema potrebi, odredbe člana 7 ili člana 15 ovog ugovora.

Član 13.

AUTORSKE NAKNADE

1. Autorske naknade koje nastaju u državi ugovornici i isplaćene su rezidentu druge države ugovornice mogu se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Autorske naknade mogu se oporezivati i u državi ugovornici u kojoj nastaju, u skladu sa zakonima te države, ali ako je primalac stvarni korisnik autorskih naknada, tako razrezan porez ne može biti veći od 10 posto od bruto iznosa autorskih naknada.

4. Odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne primjenjuju se ako stvarni korisnik autorskih naknada - rezident države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici u kojoj autorske naknade nastaju, preko stalne poslovne jedinice koja se nalazi u toj državi ili u toj drugoj državi obavlja samostalno lične djelatnosti iz stalne baze koja se nalazi u toj državi, a pravo ili imovina na osnovu kojih se autorske naknade plaćaju su neposredno povezani sa stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom slučaju se primjenjuju, prema potrebi, odredbe člana 7. ili člana 15. ovog ugovora.
5. Ako, zbog posebnog odnosa između platioca i stvarnog korisnika ili između njih i nekog drugog lica, iznos autorskih naknada, imajući u vidu korištenje, pravo ili informaciju za koje su one plaćene, prelazi iznos koji bi bio ugovoren između platioca i stvarnog korisnika, odredbe ovog člana primjenjuju se samo na iznos koji bi bio ugovoren da takvog odnosa nema. U tom slučaju, višak plaćenog iznosa oporezuje se saglasno zakonima svake države ugovornice, imajući u vidu ostale odredbe ovog ugovora.

Član 14.

PRIHODI OD IMOVINE

1. Prihodi koje ostvari rezident države ugovornice od otuđenja nepokretnosti koja se nalazi u drugoj državi ugovornici mogu se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Prihodi od otuđenja pokretnosti koja čini dio imovine namijenjene za poslovanje stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ili od pokretnosti koja pripada stalnoj bazi koju koristi rezident države ugovornice u drugoj državi ugovornici za obavljanje samostalnih ličnih djelatnosti, uključujući i takve prihode od otuđenja te stalne poslovne jedinice (same ili zajedno sa cijelim preduzećem) ili stalne baze, mogu se oporezivati u toj drugoj državi.
3. Prihodi od otuđenja prava iz ugovora o ulaganju sredstava u jugoslovensku organizaciju

udruženog rada mogu se oporezivati u Jugoslaviji.

4. Prihodi od otuđenja brodova ili vazduhoplova koji se koriste u međunarodnom saobraćaju, od riječnih brodova koji se koriste u saobraćaju na unutrašnjim plovnim putevima ili od pokretnosti koja služi za korištenje takvih pomorskih ili riječnih brodova ili vazduhoplova oporezuju se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sjedište stvarne uprave preduzeća.
5. Prihodi od otuđenja imovine, osim imovine navedene u st. 1 do 4 ovog člana, oporezuju se samo u državi ugovornici čiji je rezident lice koje je otuđilo imovinu.

Član 15.

SAMOSTALNE LIČNE DJELATNOSTI

1. Dohodak koji ostvari rezident države ugovornice od profesionalnih djelatnosti ili od drugih samostalnih djelatnosti oporezuje se samo u toj državi, osim:
    - a) ako za obavljanje djelatnosti ima stalnu bazu koju redovno koristi u drugoj državi ugovornici. U tom slučaju, samo dio dohotka koji se pripisuje toj stalnoj bazi može se oporezivati u toj drugoj državi ugovornici, ili
    - b) ako boravi u drugoj državi ugovornici u periodu ili u periodima koji traju ukupno 183 dana ili više u odnosnoj poreskoj godini. U tom slučaju, samo dio dohotka koji je ostvaren od njegovih djelatnosti koje su obavljene u toj drugoj državi ugovornici može se oporezivati u toj drugoj državi.
  2. Izraz "profesionalne djelatnosti" posebno obuhvata samostalne naučne, književne, umjetničke, obrazovne ili nastavne djelatnosti, kao i samostalne djelatnosti ljekara, advokata, inženjera, arhitekata, stomatologa i računovođa.
2. Izuzetno od odredaba stava 1 ovog člana, primanja koja rezident države ugovornice ostvari iz radnog odnosa u drugoj državi ugovornici oporezuju se samo u prvospomenutoj državi:
    - a) ako primalac boravi u drugoj državi u periodu ili periodima koji ukupno ne prelazi 183 dana u odnosnoj kalendarskoj godini;
    - b) ako su primanja isplaćena od strane ili u ime lica koje nije rezident druge države;
    - c) ako primanja ne padaju na teret stalne poslovne jedinice ili stalne baze koju lice ima u drugoj državi.
  3. Izuzetno od odredaba st. 1 i 2 ovog člana, primanja iz radnog odnosa koja fizičkom licu isplaćuje država ugovornica ili njena društvenopolitička zajednica oporezuju se samo u toj državi. Takva primanja oporezuju se samo u drugoj državi ugovornici ako je rad obavljen u toj državi a fizičko lice je rezident te države, a nije postalo rezident te države isključivo zbog obavljanja rada.
  4. Primanja iz radnog odnosa u vezi sa privrednom djelatnošću države ugovornice ili njene društvenopolitičke zajednice oporezuju se u skladu sa odredbama st. 1 i 2 ovog člana.
  5. Primanja koja rezident Jugoslavije ostvari radom u Zajedničkom privrednom predstavništvu Jugoslavije ili Turističkom savezu Jugoslavije oporezuju se samo u Jugoslaviji, pod uslovom da se te organizacije ne bave svojim djelatnostima na komercijalan način.
  6. Izuzetno od prethodnih odredaba ovog člana, primanja ostvarena iz radnog odnosa na brodu ili vazduhoplovu, u međunarodnom saobraćaju ili na riječnom brodu u saobraćaju na unutrašnjim plovnim putevima mogu se oporezivati u državi ugovornici u kojoj se nalazi sjedište stvarne uprave preduzeća.

Član 16.

RADNI ODNOS

1. Zavisno od odredaba čl. 17, 18, 19 i 20 ovog ugovora, lični dohoci i druga slična primanja koja rezident države ugovornice ostvari iz radnog odnosa oporezuju se samo u toj državi, osim ako se rad obavlja u drugoj državi ugovornici. Ako se rad obavlja u drugoj državi ugovornici, takva primanja, koja su u njoj ostvarena, mogu se oporezivati u toj drugoj državi.

Član 17.

NAKNADE OSTVARENE ZA RAD U ZAJEDNIČKOM ORGANU POSLOVANJA I NAKNADE DIREKTORA

1. Naknade direktora i druga slična primanja koja ostvari rezident Jugoslavije u svojstvu člana odbora direktora društva koje je rezident Savezne Republike Njemačke mogu se oporezivati u Saveznoj Republici Njemačkoj.
2. Naknade i druga slična primanja koja ostvari rezident Savezne Republike Njemačke u svojstvu člana zajedničkog organa poslovanja

društva koje je rezident Jugoslavije mogu se oporezivati u Jugoslaviji.

Član 18.

UMJETNICI I SPORTISTI

1. Izuzetno od odredaba čl. 15 i 16 ovog ugovora, dohodak koji ostvari rezident države ugovornice kao pozorišni, filmski, radio ili televizijski umjetnik, muzičar, sportista ili drugi izvođač od ličnih djelatnosti u tom svojstvu koje obavlja u drugoj državi ugovornici može se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Ako dohodak od ličnih djelatnosti izvođača iz stava 1 ovog člana u njegovom takvom svojstvu ne pritiče izvođaču lično nego drugom licu, taj dohodak se može, izuzetno od odredaba čl. 7, 15 i 16 ovog ugovora oporezivati u državi ugovornici u kojoj su obavljene djelatnosti izvođača.
3. Izuzetno od odredaba st. 1 i 2 ovog člana, dohodak ostvaren od djelatnosti iz stava 1 ovog člana u okviru programa kulturne ili sportske razmjene koji su odobrile obje države ugovornice izuzima se od oporezivanja u državi ugovornici u kojoj su te djelatnosti obavljene.

Član 19.

PENZIJE

1. Penzije i druga slična primanja isplaćena rezidentu države ugovornice po osnovu ranijeg zaposlenja oporezuju se samo u toj državi.
2. Penzija koju fizičkom licu isplati država ugovornica ili njena društvenopolitička zajednica iz budžeta ili iz posebnog fonda oporezuje se samo u toj državi.
3. Izuzetno od odredbe stava 2 ovog člana, penzija koju fizičko lice ostvari radom u vezi sa privrednom djelatnošću jedne od država ugovornica ili njene društvenopolitičke zajednice oporezuje se samo u državi ugovornici čiji je rezident fizičko lice.

Član 20.

STUDENTI I UČENICI USMJERENOG OBRAZOVANJA

1. Sredstva za izdržavanje, obrazovanje ili obučavanje koja dobija student ili učenik usmjerenog obrazovanja koji je neposredno prije odlaska u državu ugovornicu bio ili je

rezident druge države ugovornice i koji boravi u prvopomenutoj državi isključivo radi obrazovanja ili obučavanja, ne oporezuju se u toj državi, pod uslovom da ta sredstva nastaju iz izvora van te države.

2. Student ili učenik usmjerenog obrazovanja iz stava 1 ovog člana u toku obrazovanja ili obučavanja ima pravo na ista izuzeća, oslobađanja ili umanjenja poreza na poklone u novcu, stipendije i primanja iz radnog odnosa koji nisu obuhvaćeni stavom 1 ovog člana kao i rezidenti države ugovornice u kojoj boravi.

Član 21.

PROFESORI

1. Fizičko lice koje boravi u državi ugovornici radi držanja nastave ili angažovanja u istraživačkom radu na univerzitetu, višoj školi ili drugoj priznatoj obrazovnoj instituciji u toj državi ugovornici i koje je ili je neposredno prije tog boravka bilo rezident druge države ugovornice izuzima se od oporezivanja u prvospomenutoj državi ugovornici na primanja za takvu nastavu ili istraživački rad za period koji nije duži od dvije godine od dana njegovog prvog boravka u tom cilju, pod uslovom da je ta primanja ostvarilo izvan te države.
2. Odredbe stava 1. ovog člana ne primjenjuju se na dohodak od istraživačkog rada ako istraživački rad nije preduzet u javnom interesu, nego prvenstveno u ličnom interesu određenog lica ili više lica.

Član 22.

OSTALI DOHODAK

1. Dijelovi dohotka rezidenta države ugovornice, bez obzira gdje nastaju, o kojima se ne govori u prethodnim članovima ovog ugovora oporezuju se samo u toj državi.
2. Odredbe stava 1 ovog člana ne primjenjuju se na dohodak, osim na dohodak od nepokretnosti, ako primalac tog dohotka koji je rezident države ugovornice obavlja poslovanje u drugoj državi ugovornici preko stalne poslovne jedinice koja se u njoj nalazi, ili obavlja u toj drugoj državi samostalne lične djelatnosti iz stalne baze koja se u njoj nalazi, a pravo ili imovina na osnovu kojih se dohodak plaća povezani su sa stalnom poslovnom jedinicom ili stalnom bazom. U tom

slučaju, primjenjuju se, prema potrebi, odredbe člana 7 ili člana 15 ovog ugovora.

Član 23.

IMOVINA

1. Imovina koja se sastoji od nepokretnosti koju posjeduje rezident države ugovornice i koja se nalazi u drugoj državi ugovornici može se oporezivati u toj drugoj državi.
2. Imovina koja se sastoji od pokretnosti koja predstavlja dio poslovne imovine namijenjene poslovanju stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ili od pokretnosti koja pripada stalnoj bazi koja služi rezidentu države ugovornice u drugoj državi ugovornici za obavljanje samostalnih ličnih djelatnosti može se oporezivati u toj drugoj državi.
3. Imovina koja se sastoji od brodova i vazduhoplova koji se koriste u međunarodnom saobraćaju i pokretnosti koja služi za korištenje takvih pomorskih brodova i vazduhoplova oporezuje se samo u državi ugovornici u kojoj se nalazi sjedište stvarne uprave preduzeća.
4. Imovina koju predstavljaju sredstva koja je uložio u jugoslovensku organizaciju udruženog rada rezident Savezne Republike Njemačke može se oporezivati u Jugoslaviji.
5. Sva ostala imovina rezidenta države ugovornice oporezuje se samo u toj državi.

Član 24.

OSLOBAĐANJE OD DVOSTRUKOG OPOREZIVANJA

1. U slučaju rezidenta Savezne Republike Njemačke, porez se određuje na sljedeći način:
  - a) ako se ne primjenjuju odredbe podstava b), iz osnovice na koju se zavodi njemački porez izuzimaju se dijelovi dohotka nastali u Jugoslaviji i dijelovi imovine koji se nalaze u Jugoslaviji koji, prema ovom ugovoru, mogu biti oporezivani u Jugoslaviji. Savezna Republika Njemačka zadržava pravo da pri određivanju svoje poreske stope uzme u obzir i ovako izuzete dijelove dohotka i imovine;
  - b) saglasno odredbama njemačkog poreskog zakona koji se odnosi na odbitak za strani porez, odobrava se, kao odbitak od njemačkog poreza na dohodak i od korporacijskog poreza koji se plaća na sljedeće dijelove dohotka nastale u Jugoslaviji, jugoslovenski porez

plaćen prema zakonu Jugoslavije, a u skladu sa ovim ugovorom, na:

- (i) autorske naknade na koje se primjenjuje član 13 ovog ugovora;
  - (ii) primanja na koja se primjenjuje član 17 ovog ugovora;
  - (iii) dohodak na koji se primjenjuje član 18 ovog ugovora;
  - (iv) odredbe podstava a) ne primjenjuju se na dobit i imovinu, koja se sastoji od pokretnosti i nepokretnosti koja čini dio imovine namijenjene za poslovanje stalne poslovne jedinice i na prihode od otuđenja takve imovine, pod uslovom da rezident Savezne Republike Njemačke ne dokaže da su primanja stalne poslovne jedinice ili društva, koji se nalaze u Jugoslaviji, ostvarena isključivo ili skoro isključivo od proizvodnje, ili prodaje dobara ili robe, pružanja tehničke pomoći ili inženjeringa u Jugoslaviji. U takvom slučaju, jugoslovenski porez koji se plaća prema zakonima Jugoslavije i u skladu sa ovim ugovorom na pomenute dijelove dohotka i imovine, saglasno odredbama njemačkog poreskog zakona koji se odnosi na odbitak za strani porez, odobrava se kao odbitak od njemačkog poreza na dohodak ili od korporacijskog poreza koji se plaća na takve dijelove dohotka ili od njemačkog poreza na imovinu koji se plaća na takve dijelove imovine.
2. U slučaju rezidenta Jugoslavije, porez se određuje na sljedeći način:
    - a) ako rezident Jugoslavije ostvaruje dohodak, odnosno posjeduje imovinu koja se, prema odredbama ovog ugovora, može oporezivati u Saveznoj Republici Njemačkoj, Jugoslavija, u skladu sa odredbama podstavova b) i c) ovog stava izuzima taj dohodak ili imovinu od poreza;
    - b) ako rezident Jugoslavije ostvaruje dohodak koji, prema odredbama čl. 11, 12 i 13 ovog ugovora, može biti oporezivan u Saveznoj Republici Njemačkoj, Jugoslavija priznaje kao odbitak od poreza na dohodak tog rezidenta iznos jednak porezu koji je plaćen u Saveznoj Republici Njemačkoj. Taj odbitak ne može biti veći od dijela poreza koji je obračunat prije tog odbitka, a koji odgovara dohotku ostvarenom iz Savezne Republike Njemačke;
    - c) ako su prema nekoj odredbi ovog ugovora dohodak koji ostvari, odnosno imovina koju posjeduje rezident Jugoslavije izuzeti od poreza u Jugoslaviji, Jugoslavija može prilikom obračunavanja poreza na ostali dohodak ili imovinu tog rezidenta da primjeni poresku stopu

koja bi se primijenila da izuzeti dohodak, odnosno imovina nisu bili tako izuzeti.

Član 25.

JEDNAK TRETMAN

1. Oporezivanje stalne poslovne jedinice koju preduzeće države ugovornice ima u drugoj državi ugovornici ne može biti nepovoljnije u toj drugoj državi od oporezivanja preduzeća te druge države koja obavljaju iste djelatnosti. Ova odredba ne može se tumačiti tako da obavezuje državu ugovornicu da rezidentima druge države ugovornice odobrava lične olakšice oslobođanja i umanjenja za svrhe oporezivanja koje odobrava samo svojim rezidentima.
2. Kamata, autorske naknade i druge isplate koje plaća preduzeće države ugovornice rezidentu druge države ugovornice, radi određivanja oporezivih dohodaka tog preduzeća, odbijaju se pod istim uslovima kao da su isplaćene rezidentu prvospomenute države, osim u slučajevima predviđenim u odredbama člana 10, člana 12. stav 4 ili člana 13. stav 5 ovog ugovora. Na isti način, dugovi preduzeća države ugovornice rezidentu druge države ugovornice, radi određivanja oporezive imovine tog preduzeća, odbijaju se pod istim uslovima kao da su bili ugovoreni sa rezidentom prvospomenute države.
3. Preduzeća države ugovornice, čiju imovinu potpuno ili djelimično posjeduje ili kontroliše, posredno ili neposredno, jedan ili više rezidenata druge države ugovornice u prvospomenutoj državi ugovornici ne podliježu oporezivanju ili obavezi u vezi sa oporezivanjem koji su drukčiji ili teži od oporezivanja i obaveza u vezi sa oporezivanjem kojima druga slična preduzeća prvospomenute države podliježu ili mogu podliježati.
4. Odredbe ovog člana primjenjuju se na poreze navedene u članu 2 ovog ugovora.

Član 26.

POSTUPAK ZAJEDNIČKOG DOGOVARANJA

1. Ako lice smatra da mjere jedne ili obje države ugovornice dovode ili će dovesti do toga da ne bude oporezovano u skladu s odredbama ovog ugovora, ono može, bez obzira na pravna sredstva predviđena unutrašnjim zakonom tih država, izložiti svoj slučaj nadležnom organu države ugovornice čiji je rezident. Slučaj mora biti izložen u roku od tri godine od dana prvog obavještenja o mjeri koja dovodi do

oporezivanja koja nije u skladu sa odredbama ovog ugovora.

2. Nadležni organ, ako smatra da je prigovor opravdan i ako nije u mogućnosti da sam dođe do zadovoljavajućeg rješenja, nastoji da riješi slučaj zajedničkim dogovorom s nadležnim organom druge države ugovornice radi izbjegavanja oporezivanja koje nije u skladu s ovim ugovorom. Postignuti dogovor primjenjuje se bez obzira na vremenska ograničenja u unutrašnjem zakonu država ugovornica.
3. Nadležni organi država ugovornica nastojat će da zajedničkim dogovorom otklone teškoće ili nejasnoće koje nastaju pri tumačenju ili primjeni ovog ugovora. Oni se mogu i zajednički savjetovati radi izbjegavanja dvostrukog oporezivanja u slučajevima koji nisu predviđeni u ovom ugovoru.
4. Nadležni organi država ugovornica mogu neposredno međusobno opštiti radi postizanja dogovora u smislu prethodnih stavova ovog člana. Ako je potrebno da se radi postizanja dogovora obavi usmena razmjena mišljenja, ona se može obaviti preko komisije sastavljene od predstavnika nadležnih organa država ugovornica.

Član 27.

RAZMJENA OBAVJEŠTENJE

Nadležni organi država ugovornica razmjenjuju obavještenja koja su potrebna za primjenu odredbi ovog ugovora. Tako razmijenjena obavještenja smatraju se tajnom i mogu se saopštiti samo licima ili organima koji su nadležni za razrez ili naplatu poreza obuhvaćenih ovim ugovorom.

Odredbe stava 1. ovog člana ne mogu se ni u kom slučaju tumačiti kao obaveza nadležnog organa država ugovornica da:

- a) preduzima upravne mjere suprotne zakonima ili upravnoj praksi te ili druge države ugovornice;
- b) daje obavještenja koja se ne mogu dobiti po zakonima ili u uobičajenom upravnom postupku te ili druge države ugovornice;
- c) daje obavještenja koja otkrivaju poslovnu ili profesionalnu tajnu, ili poslovni postupak, ili obavještenja čije bi saopštenje bilo suprotno javnoj politici (javnom poretku), a u slučaju Savezne Republike Njemačke - daje obavještenja koja otkrivaju trgovinsku, industrijsku ili komercijalnu tajnu.

Član 28.

DIPLOMATSKI I KONZULARNI PREDSTAVNICI

Odredbe ovog ugovora ne utiču na poreske povlastice diplomatskih ili konzularnih predstavnika ili predstavnika međunarodnih organizacija predviđene opštim pravilima međunarodnog prava ili odredbama posebnih ugovora.

Član 29.

POKRAJINA BERLIN

Ovaj ugovor se primjenjuje i na pokrajinu Berlin, pod uslovom da Vlada Savezne Republike Njemačke ne izjavi suprotno Saveznom izvršnom vijeću Skupštine Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije u roku od tri mjeseca od datuma stupanja na snagu ovog ugovora.

Član 30.

STUPANJE NA SNAGU

1. Ovaj ugovor se ratifikuje i instrumenti ratifikacije se razmjenjuju u Beogradu.
2. Ugovor stupa na snagu mjesec dana od dana razmjene instrumenata ratifikacije, a njegove odredbe se primjenjuju:

a) u Saveznoj Republici Njemačkoj:

- (i) u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu koji se plaćaju za svaku poresku godinu koja počinje prvog januara ili poslije prvog januara kalendarske godine koja slijedi kalendarsku godinu u kojoj je izvršena razmjena instrumenata ratifikacije;
- (ii) u odnosu na poreze po obustavi na dividende, kamatu i autorske naknade koji se plaćaju prvog januara ili poslije prvog januara kalendarske godine koja slijedi kalendarsku godinu u kojoj je izvršena razmjena instrumenata ratifikacije;

b) u Jugoslaviji:

u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu koji se plaćaju za svaku poresku godinu koja počinje prvog januara ili poslije prvog januara kalendarske godine koja slijedi kalendarsku godinu u kojoj je izvršena razmjena instrumenata ratifikacije.

Član 31.

PRESTANAK VAŽENJA

Ovaj ugovor ostaje na snazi neodređeno vrijeme, ali ga svaka država ugovornica može otkazati diplomatskim putem, dostavljanjem pismenog obavještenja o prestanku važenja, najkasnije tridesetog juna svake kalendarske godine koja počinje poslije pet godina od dana njegovog stupanja na snagu. U tom slučaju, ovaj ugovor prestaje da važi:

a) u Saveznoj Republici Njemačkoj:

- (i) u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu koji se plaćaju za svaku poresku godinu koja počinje prvog januara ili poslije prvog januara kalendarske godine koja slijedi kalendarsku godinu u kojoj je dato obavještenje o prestanku važenja;
- (ii) u odnosu na poreze po obustavi na dividende, kamatu i autorske naknade koji se plaćaju za svaku poresku godinu koja počinje prvog januara ili poslije prvog januara kalendarske godine koja slijedi kalendarsku godinu u kojoj je dato obavještenje o prestanku važenja;

b) u Jugoslaviji:

u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu koji se plaćaju za svaku poresku godinu koja počinje prvog januara ili poslije prvog januara kalendarske godine koja slijedi kalendarsku godinu u kojoj je dato obavještenje o prestanku važenja.

PROTOKOL

Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija i Savezna Republika Njemačka, sporazumjele su se, prilikom potpisivanja u Bonu, na dan 26. marta 1987. godine, Ugovora između Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Savezne Republike Njemačke o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i na imovinu o sljedećim odredbama koje čine sastavni dio spomenutog ugovora.

1. Uz čl. 11 i 12

a) Izuzetno od odredaba ovih članova, dividende i kamata koje ostvari rezident Jugoslavije mogu se oporezivati u Saveznoj Republici Njemačkoj i u skladu sa zakonom Savezne Republike Njemačke:

- (i) ako su ostvareni od prava ili potraživanja koja nose prava da učestvuju u dobitima (obuhvatajući dohodak koji je ostvario pasivni partner od takvog svog učešća "djelimičnog zajma" i od "obaveza po osnovu dobiti" u okviru značenja poreskog zakona Savezne Republike Njemačke);

- (ii) pod uslovom da se mogu odbiti pri određivanju dobiti dužnika takvog dohotka koji je rezident Savezne Republike Njemačke;
- b) imajući u vidu da prilikom potpisivanja ovog ugovora kamata koju ostvare nerezidenti ne podliježe oporezivanju po obustavi ni u jednoj ni u drugoj državi ugovornici, države ugovornice početak pregovora o izmjeni odredaba člana 12 ovog ugovora u vezi sa oporezivanjem kamate po obustavi, ako jedna od država ugovornica zavede porez po obustavi za nerezidente. Ako Savezna Republika Njemačka ograniči u budućnosti u nekom poreskom ugovoru sa nekom drugom zemljom svoje oporezivanje po obustavi na dividende na stopu nižu od 15 posto od bruto iznosa dividendi, obje države ugovornice preduzimaju izmjenu čl. 8 i 11 ovog ugovora u smislu dobijanja istog tretmana.

2. Uz član 24

Ako kompanija koja je rezident Savezne Republike Njemačke vrši raspodjelu dohotka koji je ostvaren iz izvora u Jugoslaviji, stav 1 ovog člana ne sprječava kompenzatorno zavođenje korporacijskog poreza na takve raspodjele u skladu sa odredbama njemačkog poreskog zakona.

3. Uz član 30

Izuzetno od odredaba ovog člana, odredbe stava 5 člana 16 primjenjuju se od 1. januara 1973. godine.